

Základní škola JIH, Mariánské Lázně, Komenského 459, příspěvková organizace

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

Platnost od: 01. 09. 2024
Účinnost od: 01. 09. 2024

OBSAH

Úvod	3
1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
1.1 SÍDLO	4
1.2 POČET A SLOŽENÍ ŽÁKŮ, PEDAGOGOVÉ	4
1.3 BUDOVY, OKOLÍ ŠKOLY	4
1.4 ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM	5
1.5 TÝM PREVENCE, ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE	5
2 VNITŘNÍ INFORMAČNÍ ZDROJE	6
3 VNĚJŠÍ INFORMAČNÍ ZDROJE	9
4 MONITORING	12
4.1 VÝSKYT RCH	12
4.2 SILNÉ STRÁNKY ŠKOLY	12
4.3 SLABÉ STRÁNKY ŠKOLY	12
5 CHARAKTERISTIKA A CÍLE PPŠ	13
5.1 CHARAKTERISTIKA PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY	13
5.2 DLOUHODOBÉ CÍLE	13
5.3 KRÁTKODOBÉ CÍLE	14
5.4 KONKRÉTNÍ CÍLE, KTERÝCH CHCEME DOSÁHNOUT	16
6 REALIZACE PPŠ	19
6.1 KONKRÉTNÍ ÚKOLY PEDAGOGICKÉHO SBORU	19
6.1.1 ŠMP	19
6.1.2 Konkrétní úkoly třídních učitelů	19
6.1.3 Konkrétní úkoly vyučujících	19
6.1.4 Vzdělávání pedagogů	19
6.2 KOMUNIKACE A SPOLUPRÁCE S RODIČI	20
6.2.1 Komunikace	20
6.2.2 Spolupráce	20
6.2.3 Mapování výskytu RCH	21
7 PREVENTIVNÍ ČINNOST, AKCE	22
7.1 NESPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE	22
7.2 SPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE	22
8 DOKUMENTACE	28
9 HODNOCENÍ (EVALUACE)	29
9.1 KVALITATIVNÍ HODNOCENÍ	31
PŘÍLOHA Č. 1 SEBEVRAŽEDNÉ CHOVÁNÍ	31

Seznam zkratk

DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
PPŠ	Preventivní program školy
ŠMP	Školní metodik prevence
ŠPP	Školské poradenské pracoviště
ŠVP	Školní vzdělávací program
RCh	Rizikové chování
VP	Výchovný poradce

Úvod

Preventivní program školy je celoroční program zaměřený na prevenci rizikového chování, zvyšování sociálních kompetencí žáků i pedagogů a kompetencí pro zdravý životní styl. Zasahuje výchovnou i naukovou složku a všechny účastníky, tedy žáky i dospělé. Preventivní program byl vytvořen za účelem naplánování, realizace a garance procesu primární prevence. Vychází z charakteristiky a stavu školy, zamýšlí se nad jeho aspekty, předkládá postup činností v konkrétních oblastech, zmiňuje se o metodách, formách a zaměření, nabízí konkrétní základní materiál a zdroje. Je zpracován strukturovaně. Primární prevence je chápána jako komplex aktivit a opatření, vedoucí k vytváření klimatu, pozitivně působící na rozvoj daných kompetencí a motivaci žáků a pedagogů.

Preventivní program školy zpracovala Ing. Bc. Renata Vojáčková, školní metodička prevence pro 2. stupeň ZŠ, školní metodička Mgr. Markéta Poláková, ve spolupráci s vedením školy a pedagogickými pracovníky.

1 Charakteristika školy

1.1 Sídlo

Základní škola sídlí v samém středu Mariánských Lázní, v blízkosti rozsáhlého parku a střední Hotelové školy Mariánské Lázně.

1.2 Počet a složení žáků, pedagogové

Školu navštěvuje celkem 702 žáků, z toho 392 na prvním stupni, 313 na druhém stupni. Vyučuje se v 16 třídách (1. stupeň) a 14 třídách (2. stupeň). Ve škole působí celkem 54 pedagogických pracovníků, z nichž 14 jsou třídními učiteli na 1. stupni, 14 jsou třídními učiteli na 2. stupni. Ve školní družině pracují čtyři vychovatelky. Ve škole působí rovněž šest asistentů pedagoga. Většina dětí pochází z panelové zástavby sídliště Panské pole, někteří z rodinných domů. Kromě žáků ze spádové oblasti města do ní docházejí i žáci z okolních obcí jako Broumov, Dolní Kramolín, Dolní Žandov, Drmoul, Horní Kramolín, Horní Ves, Chodová Planá, Chodovská Huť, Krásné, Lázně Kynžvart, Martinov, Milhostov, Mnichov, Ovesné Kladruby, Planá, Prameny, Rájov, Sekerské Chalupy, Sítiny, Stará Voda, Teplá, Trstěnice, Tři Sekery, Toužim, Valy, Velká Hleďsebe, Vlkovice, Zadní Chodov, Zádub – Závašín. Část z celkového počtu žáků na škole tvoří děti z národnostních menšin a cizinci (do 12 %, např. Vietnamci, Slováci, Rusové, Ukrajinci, Arméni, Srbové, Italové...)

1.3 Budovy, okolí školy

Areál školy má tři propojené části – hlavní budovu, budovu 1. stupně, tělocvičnu s jídelnou a školní družinou.

V hlavní budově se nachází kanceláře vedení školy a sekretariát, odborné učebny, kmenové třídy a kabinety, žákovská a učitelská knihovna, učebna výpočetní techniky, dílna, tělocvična, cvičná kuchyňka, výtvarná dílna, oddělení školní družiny, tři jazykové učebny, posilovna a sál školy.

V budově prvního stupně (přístavba) jsou třídy prvního stupně, kabinet učebnic, kabinet hudební výchovy, dvě jazykové učebny.

Třetí budova je propojena s hlavní budovou. Je zde tělocvična s kabinetem a šatnami.

V prvním poschodí je prostorná jídelna s kapacitou 1000 strávníků, výběr z jednoho

druhu jídla, kladen důraz na zdravou životosprávu. V přízemí jsou čtyři oddělení a kabinet školní družiny. Tělocvičny i sál slouží potřebám školy i veřejnosti.

Součástí školy je také oplocený školní dvůr, kde jsou umístěny lavičky a záhonky, o které se zasloužili žáci naší školy (ekotým školy).

Škola není bezbariérová, ale je zde jedna učebna pro individuální výuku.

V okolí školy se nacházejí sportovní hřiště, park a zeleň, odpočinkové kouty.

1.4 Školní vzdělávací program

Škola má vypracován ŠVP, jenž je každoročně aktualizován.

ŠVP integruje témata primární prevence rizikového chování v jednotlivých oborech a předmětech, dále v průřezových tématech.

1.5 Tým prevence, školní poradenské pracoviště

ředitelka školy	Mgr. Jaroslava Baumgartnerová
zástupkyně ředitele školy pro 1. stupeň	Mgr. Lubomíra Hrdonková
zástupkyně ředitele školy pro 2. stupeň a statutární zástupkyně	Mgr. Jana Ryglová
výchovná poradkyně školy pro 1. stupeň	Mgr. Lubomíra Hrdonková
výchovná a kariérová poradkyně školy pro 2. stupeň	Mgr. Marie Hružová
školní metodik prevence pro 1. stupeň	Mgr. Markéta Poláková
školní metodik prevence pro 2. stupeň	Ing. Bc. Renata Vojáčková
Speciální pedagog	Mgr. Romana Svobodová
	třídní učitelé a všichni ostatní členové pedagogického sboru, kteří působí na škole v tomto školním roce

2 Vnitřní informační zdroje

- Preventivní tým školy
- Školské poradenské pracoviště (ŠPP)
- Dokumenty
- Odborná a metodická literatura, knihy, filmy, CD, DVD – k dispozici v učitelské knihovně (1. patro budovy školy)
- Odborné časopisy (Učitelské noviny, Prevence)
- Webová stránka školy – www.skolajih.cz.
- Schránky důvěry – 2 na prvním stupni a 1 na druhém stupni
- Nástěnky pro žáky na chodbách školy
- Nástěnky pro pedagogy ve sborovnách

Seznam literatury dostupné:

- AUJEZKÁ, Anna, ŠIRŮČKOVÁ, Michaela, ed. Příklady dobré praxe programů školní prevence rizikového chování. Praha: Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze ve vydavatelství Togga, 2012. ISBN 978-80-87258-91-0.
- BÁRTÍK, Pavel, MIOVSKÝ, Michal, ed. Primární prevence rizikového chování ve školství: [monografie. Praha: Sdružení SCAN, c2010. ISBN 978-80-87258-47-7.
- CHARVÁT, Miroslav, Lucie JURYSTOVÁ a Michal MIOVSKÝ. Čtyřúrovňový model kvalifikačních stupňů pro pracovníky v primární prevenci rizikového chování ve školství. Praha: Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze ve vydavatelství Togga, 2012. ISBN 978-80-87258-71-2.
- MARTANOVÁ, Veronika. Standardy odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské primární prevence rizikového chování. Praha: Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze ve vydavatelství Togga, 2012. ISBN 978-80-87258- 75-0.
- ŠIRŮČKOVÁ, M., MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L. a kol.: Příklady dobré praxe programů školské prevence rizikového chování. Praha, Univerzita Karlova v Praze & Togga 2012.
- Systémový přístup v prevenci užívání návykových látek – Co funguje a nefunguje v primární prevenci. [on-line]. Zaostřeno na drogy, 2007, č.2. Dostupné na: http://icv.vlada.cz/assets/vydavatelstvi/periodicky-tisk/zaostreno_na_drogy_200902v2_www.pdf
- JURČÍKOVÁ, R.: Problematika užívání návykových látek u dětí–mladistvých preventivní programy. Bakalářská práce. UTB ve Zlíně, FHS 2007
- KALINA, K. et al. (2003). Drogy a drogové závislosti – mezioborový přístup. Praha: Úřad vlády ČR.
- MIOVSKÝ, Michal. Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování. Praha: Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a všeobecná fakultní nemocnice v Praze ve vydavatelství Togga, 2012. ISBN 978-80-87258-89-7.

- MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ČABLOVÁ, L.: Doporučená struktura a rozsah Minimálního preventivního programu školské prevence rizikového chování. Praha, Univerzita Karlova v Praze & Togga 2012.
- RADIMECKÝ, J.: Stručný přehled některých nejčastějších mýtů a fakt o drogách (01.08.2006), [on-line]. Dostupné na: www.adiktologie.cz.

3 Vnější informační zdroje

Instituce	Adresa, kontakt
Pedagogicko-psychologické poradna (PPP) Karlovy Vary – detašované pracoviště Mariánské Lázně	Tepelská 752/22 (budova Domova pro seniory – zadní vchod), 353 01 Mariánské Lázně Mgr. et Mgr. Tauschková Kateřina, psycholog Konzultace: pondělí 7:30 – 8:00 hod. email: ktauschkova@pppkv.cz tel.: 607 073 619 Mgr. Zímová Jitka, speciální pedagog Konzultace: úterý 7:30-8:00 hod. a čtvrtek 12:30-14:00 hod email: jzimova@pppkv.cz tel.: 702 007 878
OSPOD Mariánské Lázně vedoucí: Mgr. Roman Nováček	Tepelská 752 / 22, 353 01 Mariánské Lázně email: roman.novacek@muml.cz tel.: 354 922 309
Oblastní metodik prevence pracoviště Cheb a Sokolov pracoviště Karlovy Vary	Mgr. Tereza Šulová tel.: 731 692 349 Mgr. Martina Fialová tel.: 353 176 511
Krajský školský koordinátor Prevence	Závodní 353/88, 360 26 Karlovy Vary Ing. Eva Cíhová tel.: 345 222 446 email: eva.cichova@kr-karlovarsky.cz
Středisko výchovné péče Karlovy Vary (SVP) vedoucí: PhDr. Kristina Červenková	Sportovní 28, 360 01 Karlovy Vary – Dolní Drahovice email: svp@svpkvary.cz tel. ambulance: 774 715 266 tel. internát: 774 715 268
Městská policie Mariánské Lázně vedoucí: Jiří Ďurčo	Ruská 155 (přízemí budovy Městského úřadu, zadní trakt), 353 01 Mariánské Lázně tel.: 354 922 166, nepřetržitě

<p>Ambulance dětské a dorostové psychiatrie</p>	<p>Poliklinika Planá – 1. Patro Plzeňská 293, 348 15 Planá</p> <p>MUDr. Jiří Podlipný, Ph.D.</p> <p>email: www.podz.cz @2023</p> <p>tel.: 770 107 793 (pouze v ordinační dny od 15.00 do 17.00 hod.)</p> <p>Ordinační doba: Čt-Pá (7.00 – 15.00 hod.)</p>
<p>Policie ČR– Obvodní oddělení Mariánské Lázně vedoucí: npor. Ing. Bc. Jiří Košář</p>	<p>Hlavní 153/64, 353 01 Mariánské Lázně</p> <p>tel. 974 372 750</p> <p>e-mail: ch.oop.mlazne@pcr.cz</p>
<p>Národní pedagogický institut ČR centrální pracoviště</p>	<p>Senovážné nám. 25, 110 00 Praha 1</p> <p>tel.: 736 485 369, 778 728 999</p>
<p>Linka bezpečí, z.s. ředitelka: Soňa Petrášková</p>	<p>Ústavní 95, 181 00 Praha 8 – Bohnice</p> <p>bezplatná telefonická linka nonstop tel.: 116 111 (pro děti a studenty) tel.: 606 021 02 (pro rodiče)</p> <p>e-mail: pomoc@linkabezpeci.cz</p> <p>chat: denně 9-13h a 15-19h.</p>

Webové stránky

ADAM-Informační systém mládeže	www.adam.cz
Anorexie – bulimie – přejídání	www.idealni.cz
Bílý kruh bezpečí – pomoc obětem trestných činů	www.bkb.cz
Dětské krizové centrum, o. s.	www.ditekriize.cz
Drop In o.p.s. – středisko prevence a léčby drogových závislostí	www.dropin.cz
K - Centrum Tachov	www.kotec.cz
KOTEC o. p. s., Mar. Lázně – sociálních služby v regionu	www.kotec.cz
Linka Anabell – nutriční poradenství, poruchy příjmu potravy	www.anabell.cz
Linka bezpečí	www.linkabezpeci.cz
Linka pomoci obětem domácího násilí	www.donalinka.cz
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	www.msmt.cz
Nadace Naše dítě	www.nasedite.cz
Občanské sdružení proti šikaně	www.sikana.cz
Podané ruce	www.podaneruce.cz
Pedagogicko-psychologická poradna Karlovy Vary	www.pppkv.cz
Prev-Centrum, z.ú.	www.prevcentrum.cz
SVĚTLO KADAŇ z. s	www.svetlokadanzs.cz
Web věnující se primární prevenci z pozice MŠMT	www.prevence-info.cz
Rodičovská linka	www.rodicovskalinka.cz
Stránky o zdraví	www.doktorka.cz
Téma kuřáctví	www.koureni-zabiji.cz
Téma kuřáctví	www.bezcigaret.cz
Život bez závislosti	www.zivot-bez-zavislosti.cz

4 Monitoring

Monitoring výskytu RCh probíhá formou rozhovorů s žáky v rámci třídnických hodin, také v rámci hodin předmětu výchova k občanství a výchova ke zdraví. Při vyhledávání rizikového (RCh) ve škole pomáhají jak žáci, tak i jejich rodiče. Mapování výskytu rizikového chování u dětí a mládeže sice neřeší jejich příčiny, ale všechna zjištění pomohou při zacílení preventivních aktivit nejen u specifické primární prevence, ale také u prevence sekundární a terciární. Škola nemůže problematiku výskytu RCh řešit a zvládnout sama. V oblasti primární prevence je zapotřebí spolupráce především rodiny a všech zainteresovaných subjektů. Také díky této spolupráci se nám daří ve škole vytvářet bezpečný prostor pro naše žáky.

4.1 Výskyt RCH

Na druhém stupni:

- v uplynulém školním roce byla řešena zahálka a záškoláctví, vulgární vyjadřování žáků ke spolužákům, nadměrné užívání mobilních telefonů.

Na prvním stupni:

- kouření el. cigarety 1, vysoká absence omluvených hodin (více než 100h. - průběžně)

4.2 Silné stránky školy

- nabídka mimoškolních aktivit, kroužků
- do výuky na 1. stupni je zařazen projekt „Bezpečně ve škole a v jejím okolí“ - „Notes strážníka Pavla“ pro 2. a 3. ročníky (spolupráce s MP), „Ajax“ pro 4. ročníky (spolupráce s Policií ČR), dopravní výchova pro 4. ročníky a mimořádné události pro 5. ročníky a preventivní programy e-duhy se zaměřením na bezpečné používání sociálních sítí, seznámení s pravidly chování na internetu, orientaci se v pravdách a lžích, dezinformacích spojených s internetem
- žáci se pravidelně zúčastňují sportovních a vědomostních soutěží
- volnočasové aktivity ve školní družině
- podpora vedení při realizaci aktivit v rámci primární prevence
- dobrá spolupráce školního metodika prevence (ŠMP) a výchovného poradce (VP)

4.3 Slabé stránky školy

- výchovné problémy žáků
- riziková místa školy: toalety žáků, chodba ke vstupu do šaten, šatní prostor v suterénu, školní dvůr v době čekání na odpolední vyučování, chodba – tunel (spojovačka)
- třídnické hodiny – spíše formální

- škola nemá etopeda ani psychologa
- bezpečnost školy (otevřené vchody – z důvodu požární ochrany)

5 Charakteristika a cíle PPŠ

5.1 Charakteristika preventivního programu školy

PPŠ vychází z hodnocení loňského školního roku, do programu jsou zařazeny jak aktivity nespecifické primární prevence, tak specifické. Řadu těchto aktivit realizuje škola sama vlastními silami a možnostmi, některé programy pak realizují pozvaní odborníci z oblasti prevence. Za plnění PPŠ zodpovídá ředitel školy, ŠMP, třídní i netřídní učitelé.

5.2 Dlouhodobé cíle

1. Stupeň

- vést žáky k dodržování stanovených pravidel chování zakotvených ve vnitřním řádu školy a pravidel slušného chování
- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti ve škole i mimo školu a k odpovědnosti za své zdraví
- zlepšit komunikaci a vztahy mezi žáky ve třídách i mezi ročníky
- zlepšit spolupráci mezi rodiči, jejich zapojení do života školy
- navození atmosféry důvěry a vzájemného respektu
- budování pozitivního klimatu ve škole
- řešení neomluvené nepřítomnosti žáků do součtu 10 dnů

2. stupeň

- vést žáky k dodržování stanovených pravidel chování zakotvených ve vnitřním řádu školy a pravidel slušného chování
- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti ve škole i mimo školu a k odpovědnosti za své zdraví
- vychovávat žáky ke zdravému sebevědomí a odpovědnosti za své jednání
- budovat odmítavé postoje k projevům nesnášenlivosti, vandalismu, šikany, zneužívání návykových látek
- eliminovat nebezpečí komunikačních praktik spojených s moderními technologiemi
- eliminovat záškoláctví
- eliminovat projevy agrese a agresivity
- eliminovat vandalismus
- odstranění projevů šikany, kyberšikany, kyberagrese
- posílit odolnost žáků vůči RCh
- podporovat zdravé řešení konfliktů, zvládání stresových situací u žáků

- posílit kamarádské vztahy, toleranci mezi žáky
- vytvoření dovednosti sebeobrany
- zvýšit informovanost žáků i pedagogů v oblastech RCh
- podporovat komunikaci a včasné předávání informací v rámci pedagogického sboru
- maximální informovanost o dění ve škole

5.3 Krátkodobé cíle

1. stupeň

- podporování zdravé soutěživosti žáků
- podporování vzájemné spolupráce žáků
- práce s třídním kolektivem i mimo vyučování (zájmové činnosti, exkurze, výlety, šablony OP JAK , aj.)
- účast v různých soutěžích a olympiádách
- aktivity ve školní družině
- zařazení problematiky rizikového chování do výuky

2. stupeň

- zařazení problematiky rizikového chování do výuky
- pořádání besed, přednášek a programů v rámci prevence
- účast v různých soutěžích a olympiádách
- akce s partnerskou školou
- zapojení žáků do výzdoby školy
- zapojení žáků k udržování pořádku ve škole a v jejím okolí
- pořádání třídních schůzek a konzultačních hodin pro rodiče – seznámení s preventivním programem školy; informování o kontaktech různých organizací, které se zabývají prevencí rizikového chování
- spolupráce výchovného poradce a školního metodika prevence s vedením školy a pedagogy
- zajištění informací o nových poznatcích v primární prevenci v rámci pedagogických rad

Realizace bude vycházet z konkrétní epidemiologické situace.

- ochrana zdraví s ohledem na aktuální epidemiologickou situaci
- podpora práce třídních učitelů, posílení interaktivity v rámci třídnických hodin
- zvýšení právního vědomí napříč všemi druhy rizikového chování
- posilování spolupráce s domem dětí a mládeže Dráček
- aktualizace stránek školy a zajištění informovanosti o akcích školy

a) Pedagogové

- zapojit všechny pedagogy do plnění PPŠ
- absolvovat další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) dle aktuální nabídky týkající

se témat primární prevence, rizikového chování žáků, inkluze aj.

- sledovat přímé/nepřímé signály RCh
- při zjištění výskytu RCh u žáků situaci řešit dle krizového plánu
- spolupracovat se ŠMP, VP, ŠPP
- kontinuálně pracovat s třídním kolektivem

b) Vedení školy

- vytvořit podmínky pro efektivní realizaci PP
- umožnit metodikovi účast na dalším studiu vedoucím ke zvyšování odbornosti
- umožnit metodikovi a pedagogům účast na školeních a seminářích zvyšujících odbornost v daném oboru

c) ŠMP

- vytvořit soubor aktivit pro vedení třídnických hodin, mapování třídního klima (např. dotazníkové šetření, pozorování...)
- aktualizovat oblast prevence na webových stránkách školy
- informovat o metodických pokynech MŠMT
- informovat o institucích, se kterými škola spolupracuje
- informovat o odbornících, kteří v oblasti prevence působí
- pracovat s odbornou literaturou, dle možnosti nákup nových materiálů – časopisy, knihy, filmy, informace o nabídce aj.

d) rodiče

- zvat rodiče na třídní schůzky, konzultační dny
- hledat společné řešení se školou v případě problematického chování dětí

e) žáci

- podporovat zapojení žáků do života školy (vystoupení žáků, výtvarné dílničky, výzdoba školy, udržování pořádku atd.),
- podporovat účast žáků ve školních soutěžích, olympiádách

5.4 Konkrétní cíle, kterých chceme dosáhnout

Téma	<i>Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření</i>
Cíle	<ul style="list-style-type: none"> • <i>předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku</i> • <i>předcházet závislosti na návykových látkách a zdravotním problémům způsobených v důsledku konzumace drog</i> • <i>informovat o nepříznivých zdravotních a sociálních důsledcích spojených s jejich užíváním</i> • <i>odradit od prvního kontakt s návykovými látkami</i> • <i>podporovat žáky v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti</i> • <i>aktivizovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem</i>
Ukazatel dosaženého cíle	<i>mezi žáky nekolují „zažité“ mýty o drogách, mají reálný obraz o světě drog – znají negativa i pozitiva, zapojují se do protidrogové prevence, mají zájem o návštěvy odborníků, mají potřebu diskutovat o problematice s učiteli</i>

Téma	<i>Prevence bezpečného užívání internetu</i>
Cíle	<ul style="list-style-type: none"> • <i>zapracování této problematiky do výuky, informace na webových stránkách školy</i>
Ukazatele dosaženého cíle	<i>žák zná pravidla bezpečného užívání internetu, má správné návyky, jak pohybovat ve světě kyberprostoru, internet převážně využívá jako informační zdroj</i>

Téma	<i>Posílení pozitivních vzájemných vztahů ve třídách</i>
Cíle	<ul style="list-style-type: none"> • <i>prevence nežádoucích výchovných i výukových problémů</i>
Ukazatel dosaženého cíle	<i>pozitivní pracovní prostředí, jak pro žáky, tak pro pedagogy</i>

Téma	<i>Efektivní vedení třídnických hodin</i>
Cíle	<ul style="list-style-type: none"> • <i>předcházení a bezprostřední řešení rizikových projevů v chování žáků, posilování pozitivního klimatu ve třídě a pomoc při řešení konfliktních vztahů mezi třídami, nebo mezi třídou a pedagogem je nejdůležitější úkol pro třídního učitele</i>
Ukazatele dosaženého cíle	<i>zápisy z třídnických hodin v TK</i>
Téma	<i>Prevence záškoláctví</i>
Cíle	<ul style="list-style-type: none"> • <i>snížit počet zameškaných hodin</i> • <i>posilovat hodnotu vzdělání</i> • <i>vypracovat plán v souladu se ŠŘ a pokyny MŠMT na řešení neomluvené školní docházky</i> • <i>spolupracovat s jinými subjekty na dodržování povinné školní docházky</i>
Ukazatel dosaženého cíle	<i>počet zameškaných neomluvených hodin je nízký, žáci jeví zájem o výuku a jiné školní aktivity, cítí potřebu vzdělání, škola má dobré vztahy s úřady a jinými subjekty, škola má vypracovaný plán a postupy, jak řešit neomluvenou docházku</i>

Téma	<i>Zdravý životní styl</i> <i>Prevence vzniku poruch příjmu potravy</i>
Cíle	<ul style="list-style-type: none"> • <i>podporovat zdravý životní styl žáků – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres</i> • <i>upevňovat kladný vztah ke svému tělu seznámit žáky s různými styly života – vrcholový sport, modelky (plastická chirurgie), vegetariánství, život v komunitách</i> • <i>předcházet negativním vlivům medií a reklamy (tisk, TV, PC) – ideál krásy, odtržení od reality, módní trendy atd.</i> • <i>předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita</i>
Ukazatel dosaženého cíle	<i>žáci mají zájem o zdravý životní styl, účelně využívají svůj volný čas, umějí odpočívat a relaxovat..., žáci dbají o svůj zevnějšek a tělo (aktivně sportují, vyhledávají pohyb...) žáci znají negativa a pozitiva různých stylů života, žáci přemýšlí o vlivu medií a reklamy na jejich život</i>

Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

Předmět	Téma
Český jazyk a literatura	<ul style="list-style-type: none"> mediální výchova, multikulturní výchova
Cizí jazyky	<ul style="list-style-type: none"> prevence xenofobie a rasismu, multikulturní výchova, vztahy mezi lidmi
Výchova ke zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ochrana zdraví, zásady první pomoci, zdraví a nemoc, hygiena, kouření, alkohol, drogy, léky, pohlavní choroby, civilizační choroby, zdravý životní styl, projevy násilí (agresivita, agrese, šikana, týrání, sexuální zneužívání dětí), posilování duševní odolnosti, duševní hygiena
Výchova k občanství	<ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi lidmi, člověk jako osobnost, citový život člověka, lidská práva, život v rodině, volný čas a nabídka kulturních institucí, globální společenské problémy, člověk a morálka, člověk a dospívání, hledání sebe sama, náročné životní situace, právní řád, právní ochrana, trestní právo, příprava na pracovní uplatnění, sociální politika stát, životní perspektivy
Informatika	<ul style="list-style-type: none"> zásady bezpečného užívání internetu, nebezpečí závislosti na počítačových hrách
Přírodopis	<ul style="list-style-type: none"> ekologie –správný vztah k životnímu prostředí
Zeměpis	<ul style="list-style-type: none"> životní úroveň, život různých kultur, rasismus, xenofobie
Fyzika	<ul style="list-style-type: none"> elektromagnetické záření a jeho vliv na člověka
Výtvarná a hudební výchova	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj tvořivosti, tvorba plakátu k aktuálním tématům
Tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none"> zásady zdravého životního stylu, ochrana zdraví, spolupráce v týmu

Tematické nástěnky- dle potřeb

7. února	Den bezpečnějšího internetu
11. března	Evropský den mozku
7. duben	Světový den zdraví
31. května	Světový den bez tabáku
26. června	Mezinárodní den boje proti drogám

6 Realizace PPŠ

6.1 Konkrétní úkoly pedagogického sboru

6.1.1 ŠMP

- předá ředitelce školy PPŠ ke schválení
- seznámí pedagogické pracovníky s náplní preventivního programu na organizačních poradách se ŠMP a VP, dokument bude umístěn na webových stránkách školy
- vyvěsí na nástěnce seznam publikací, odborné literatury, filmotéky
– k dispozici v učitelské knihovně
- připraví dle potřeb nástěnku s tematikou primární prevence a RCh pro žáky
(prvním poschodí vedle sborovny pro 2. stupeň a první poschodí ve staré budově pro 1. stupeň)

6.1.2 Konkrétní úkoly pedagogických pracovníků

- třídní učitelé průběžně mapují situaci ve třídě (výskyt RCh, klima třídy)
- pracují s třídním kolektivem v rámci třídnických hodin i jiných příležitostí
(např. výlety, exkurze, projektové dny...)
- podávají informace o jejich třídních kolektivech na pedagogických radách či individuálně komunikují s členy školského poradenského pracoviště (ŠPP)

6.1.3 Konkrétní úkoly vyučujících

- zařadí témata z oblasti prevence RCh do výuky dle školního vzdělávacího programu (ŠVP) a tematických plánů (týká se především předmětů: prvouka, cizí jazyk, český jazyk, tělesná výchova, výchova ke zdraví, výchova k občanství, přírodopis, výtvarná výchova, tělesná výchova)

6.1.4 Vzdělávání pedagogů

- vybraní pedagogové jsou vysíláni vedením školy na školení v rámci potřeb školy
- aktuální přehled školení a jiných seminářů, webinářů vhodných pro vyučující zasílá vedení průběžně na pracovní e-maily vyučujících

6.2 Komunikace a spolupráce s rodiči

6.2.1 Komunikace

- prostřednictvím pracovních e-mailů vyučujících (e-mailové adresy dostupné na www.skolajih.cz)
- prostřednictvím telefonického spojení – kontakty dostupné v žákovské knížce nebo na www.skolajih.cz
- osobní konzultace se ŠMP:
 1. stupeň - **denně 7,15 – 7,55 1. ÚT 13,00-14,00 hod. ST 13,00-14,00 nebo dle domluvy, třída S 306**
 2. stupeň – **ST 13,30 – 14,00 hod., Čt 13,00 – 14,30 hod. , PÁ 13,00-14,00 nebo dle potřeby (předem sjednaná schůzka), kabinet S 306**
- Osobní konzultace výchovného poradce:
 1. stupeň - **Út 13,00 – 14,00hod., St 14,00-15,00 hod. (konzultační hodiny, třídní schůzky), Čt 13,00-14,00 nebo dle domluvy, kancelář ZŘ S 101 E**
 2. stupeň – **Po 12,30 – 14,00 hod., St 13,30 – 14,00 hod., Čt 14,00-15,00 nebo dle potřeby (předem sjednaná schůzka), kabinet S 217**
- konzultační hodiny vyučujících s rodiči **(1x v měsíci konzultační hodiny nebo třídní schůzky 17–18 hod.) nebo dle potřeby (předem sjednaná schůzka)**
- konzultační hodiny vyučujících s rodiči **(každé první pondělí v měsíci; 15–16 hod.) nebo dle potřeby (předem sjednaná schůzka)**
- třídní schůzky a konzultační hodiny – termíny v žákovské knížce, na webových stránkách školy www.skolajih.cz, v aplikaci Bakaláři
- školský webový informační systém Bakaláři
- Školská rada

6.2.2 Spolupráce

- třídní učitelé seznámí rodiče v rámci třídních schůzek s PPŠ, se školním řádem, dostupnost všech dokumentů a aktualit na webových stránkách školy
- rodiče jsou průběžně informováni o nadcházejících/absolvovaných akcích, výsledcích dotazníkového šetření atd., prostřednictvím třídních učitelů

Aktivní formy spolupráce s rodiči

- individuální konzultace s metodikem prevence rizikového chování
- informační letáčky či jiné publikace
- přímá účast rodičů na preventivní strategii školy

- kvalitní práce třídních učitelů směrem k rodičům
- spolupráce s Radou rodičů
- školní akce určené pro rodiče s dětmi – sportovní akce, slavnostní předávání absolventského vysvědčení deváťákům v divadelním sále školy
- funkčnost poradenského systému školy (ŠMP, VP, ŠPP) – zavedení konzultačních hodin
- přednášková činnost (přednášky, besedy, semináře)

Pasivní formy spolupráce s rodiči

- písemná sdělení rodičům, distribuce informačních materiálů
- seznámení rodiče s postupem školy v případě krizové situace (viz Krizový plán školy)
- odborná pomoc rodičům (mimo rámec školy, předání kontaktů na odborná pracoviště)

6.2.3 Mapování výskytu RCh

- pedagogičtí pracovníci zachycují varovné signály v průběhu vyučování, na akcích pořádaných školou či mimo ni
- dohledy na chodbách, ve školní jídelně, u šaten
- třídnické hodiny
- dotazníková šetření (výskyt RCh, vztahy ve třídě, klima třídy...)
- projektové dny–mapování spolupráce v rámci tříd, ročníků

7 Preventivní činnost, akce

7.1 Nespecifická primární prevence

- vytváření dovedností pro život
- vytváření sociálních dovedností a schopností, a to konkrétně komunikačních dovedností, asertivních dovedností, schopnosti čelit sociálnímu tlaku a umět odmítat, schopnosti empatie – dovednosti interpretovat pocity a chování druhých
- výchova žáků ke zdravému životnímu stylu
- podporování zdravého životního stylu
- smysluplné využívání volného času
- vytváření pozitivního sociálního klimatu školy
- vytváření pozitivního sociálního klimatu třídy
- systematická spolupráce školy s rodiči, zákonnými zástupci žáků

7.2 Specifická primární prevence

Projekt: Bezpečně ve škole a ve volném čase – pro 1. stupeň – celoroční projekt.

1. ročník: Osobní bezpečí (*pracovní sešit*)
2. ročník: Běžná rizika (*pracovní sešit*)
3. ročník: Strážník Pavel (*pracovní sešit – spolupráce s Městskou policií*)
4. ročník: Dopravní výchova (*spolupráce s MěDDM „Dráček“, Policií ČR*)
4. Celorepublikový projekt "Ajaxův zápisník" (*Policie ČR*)
5. ročník: *Mimořádné události (pracovní sešit) od září 2018*

Šesté ročníky

- Linka bezpečí
- Zabraň šikaně, nebud' lhostejný
- Kraje pro bezpečný internet

Sedmé ročníky

- Zabraň šikaně, nebud' lhostejný
- STOP „násilí na školách“
- Kraje pro bezpečný internet

Osmé ročníky

- STOP „násilí na školách“
- Kraje pro bezpečný internet
- „Tvoje cesta načisto“

Deváté ročníky

- Kraje pro bezpečný internet
- „Tvoje cesta načisto“

Název programu	Zabraň šikaně, nebuď lhostejný
Typ programu	Teoretická část + modelové situace, video spot
Stručná charakteristika programu	<i>Vysvětlení základních pojmů agrese (fyzická, psychická, sexuální a „kyber- šikana“) ve školním prostředí. Jak rozpoznat šikanu, jak se chovat k agresorům a jak pomoci obětem? Součástí jsou sociální hry a praktický nácvik chování. Důraz na význam dobrého a zdravého kolektivu jako nejefektivnější obrany proti šikanujícím agresorům.</i>
Realizátor	Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje, nrap. Julie Gladavská
Cílová skupina	<i>šestý a sedmý ročník</i>
Počet žáků v programu	bude upřesněn
Ukazatele úspěšnosti	<i>Snížení počtu žáků, kteří se s šikanou setkali, pracovní listy v TH, ověření znalostí</i>
Termín	listopad 2024–březen 2025
Zodpovědná osoba	školní metodik prevence

Název programu	STOP násilí na školách „BEZPEČNÁ ŠKOLA“
Typ programu	Lektorování lekcí sebeobranu teoreticky i prakticky
Stručná charakteristika programu	<i>Prevence kriminality. Jedná se o preventivní program, který seznamuje žáky se správnými reakcemi, zvládnutím krizových situací a správnému vyhodnocení potenciálního nebezpečí. Zároveň napomáhá integraci „slabších“ jedinců do kolektivu a učí je spolupracovat. Probíhá v rámci hodin tělesné výchovy.</i>
Realizátor	Trenéři a instruktoři České asociace okinawského karate a kobuda (CAOKK)
Cílová skupina	<i>Sedmý (třída 7.C), osmý ročník</i>
Počet žáků v programu	Bude upřesněn
Ukazatele úspěšnosti	<i>Žák vnímá své okolí, získá praktický nácvik východisek z nebezpečných situací v návaznosti na dění ve světě, seznámí se s praktickými prvky sebeobranu, komunikuje na téma prevence kriminality, je psychicky odolnější, pracuje v týmu.</i>
Termín	září 2024–leden 2025
Zodpovědná osoba	školní metodik prevence, vyučující tělesné výchovy

Název programu	Linka bezpečí
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	<i>Je zaměřen zejména na představení služeb Linky bezpečí a další odborné sítě, které je možné využít při řešení problémů a náročných situací. Žáci otevřeně mluví o tématech, které je trápí.</i>
Realizátor	ZŠ JIH Mariánské Lázně – ŠMP
Cílová skupina	<i>Šesté ročníky</i>
Počet žáků v programu	Bude upřesněn
Ukazatele úspěšnosti	<i>Žák zná telefonní číslo na Linku bezpečí, umí zatelefonovat a ví, v kterých případech volat a jak tato linka funguje.</i>
Termín	říjen 2024–leden 2025
Zodpovědná osoba	školní metodik prevence

Název programu	„Tvoje cesta načisto“
Typ programu	Preventivní projekt
Stručná charakteristika programu	<i>Jedná se o primární protidrogovou prevenci. Program je veden formou interaktivní přednášky založené na promítání skutečného příběhu proložené soutěžní hrou a doplněné odborným výkladem policisty k vybraným pojmům trestního a přestupkového práva vztahujícího se k problematice návykových látek, jejich užívání, podávání a prodeje.</i>
Realizátor	Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje, nrap. Julie Gladavská
Cílová skupina	<i>Osmý a devátý ročník</i>
Počet žáků v programu	Bude upřesněn
Ukazatele úspěšnosti	<i>Žáci lépe rozumí pojmům trestního a přestupkového práva, umí se orientovat v problematice návykových látek, jejich užívání, podávání a prodeje.</i>
Termín	listopad 2024–květen 2025
Zodpovědná osoba	školní metodik prevence

Název programu	Kraje pro bezpečný internet
Typ programu	E-learningové lekce, krátké video spoty, soutěžní on – line kvíz
Stručná charakteristika programu	<i>Bezpečné užívání informačních technologií, hlavním cílem je zvýšit informovanost o rizicích internetu a možnostech prevence a pomoci.</i>
Realizátor	Asociace krajů ČR
Cílová skupina	<i>Šestý, sedmý, osmý a devátý ročník</i>
Počet žáků v programu	bude upřesněn
Ukazatele úspěšnosti	<i>Žák zná pravidla bezpečného užívání internetu, má správné návyky, jak se pohybovat ve světě kyberprostoru, internet převážně využívá jako informační zdroj</i>
Termín	Od října 2024– do února 2025
Zodpovědná osoba	školní metodik prevence, vyučující informatiky a digitální gramotnosti

Volnočasové aktivity v rámci školy:

Dívčí florbalový klub

Mažoretky Kopretinky z Jihu

Žákovský parlament

Pohybové hry

Volnočasové aktivity mimo školu:

Městský dům dětí a mládeže Mariánské Lázně

www.ddmml.cz

Správa městských sportovišť

www.sport-marianskelazne.cz

Základní umělecká škola Fryderyka Chopina Mar. Lázně

www.zus-ml.cz

8 Dokumentace

Zákony

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů č. 563/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášky

- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění pozdějších předpisů

Metodické pokyny

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Aktualizované přílohy Metodického doporučení – Alkohol, Návykové látky, Tabák

Preventivní program školy

Elektronický systém výkaznictví a sběru dat školské primární prevence

- www.preventivni-aktivity.cz

Povinná dokumentace ŠMP

9 Hodnocení (evaluace)

V oblasti primární prevence rizikového chování jsme vycházeli z Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027, metodických doporučení a pokynů vydané MŠMT ČR, dále z Preventivního programu školy na školní rok 2023-2024 a schváleného harmonogramu aktivit na začátku školního roku.

9.1 Kvalitativní hodnocení – viz Výroční zpráva školy

Všichni pedagogičtí pracovníci se při své práci snaží zamezit řešení konfliktů mezi žáky nevhodnými prostředky, vyžadují dodržování pravidel společenského chování a školního řádu, zaměřují se na vytváření příznivého klimatu ve třídách a na budování pozitivní atmosféry a bezpečného prostředí ve škole.

Spolupráci s rodiči a zákonnými zástupci žáků probíhala převážně na přátelské úrovni.

Příloha č. 1 Sebevražedné chování

